

RC Drift na Slovensku

Správny výber RC auta

Správny výber RC auta je veľmi podobný výberu skutočného auta. Existujú mnohé značky, mnohé triedy a rôzne motorizácie, dizajn, vzhľad a imidž značky. Ak sa pred kúpou RC auta nespoľahnete na rady skúsenejšieho známeho alebo nestrávíte ostatný mesiac štúdiom odbornej literatúry, je veľmi pravdepodobné, že sa popálíte a svoje rozhodnutie čoskoro oľutujete.

Nemusi to byť preto, že by ste kúpili nekvalitný materiál, no existuje vysoké riziko, že na prvý pokus neodhadnete svoje potreby. Mnohým z nás preto ešte aj dnes v skrini trčia „kostlivci“ vo forme prvého podvozku, na ktorý sme šetrili niekoľko mesiacov, a potom sme ho po prvých pretekoch vymenili za nový.

Podme na to teda pekne po poriadku. Ako som už v minulej časti spomínal, RC modely áut sa predávajú ako jednotlivé časti (podvozok,

vysielač s prijímačom, batérie...), alebo ako takzvaná RTR sada (z anglického Ready To Run). Výhodou RTR sád je, že v nej máte všetko potrebné a stačí napojiť baterku a jazdiť. Nevýhodami sú chýbajúce skúsenosti s konštrukciou vozidla, ktoré nadobudnete len pri jeho skladaní, a zväčša nižšia kvalita dodávanej výbavy (vysielačka, akumulátory). Neraz má aj zložitejšie upgrady, nakoľko väčšina komponentov je takpovediac „na hrane“ a neznesie zlepšenie jednej časti bez zmeny

druhej. Príkladom môže byť plánovaná výmena motora za silnejší, pri ktorej však musíte zmeniť aj regulátor.

My sa ale zameriame na modelárov, ktorí sa neboja, ba priam sa tešia na hodiny strávené montážou jemnej mechaniky a vyberú si presne tie komponenty, ktorých plnohodnotné využitie očakávajú. K tomu bude náš nadšený modelár potrebovať:

- podvozok s karosériou
- motor s regulátorom (býva často súčasťou podvozku)
- vysilačku s prijímačom
- akumulátory
- nabíjačku

Podvozok a karoséria

Tieto sa najčastejšie predávajú spoločne, ako sada. V základe môžeme podvozky rozdeliť podľa výrobcov a triedy určenia. Rozdeliť výrobcov podľa tried nie je však jednoduché. Sú výrobcovia, ktorí sa venujú výhradne TOP závodným podvozkom, a sú výrobcovia, ktorí vyrábajú širokú škálu modelov od hračiek až po TOP triedu. Aby ste mali lepšiu predstavu o kvalite, mene a celkovom „image“ značky, pripravili sme jednoduchú pomôcku, ktorá vám pomôže jednotlivého výrobcu zaradiť.

PS: Ako stále v tomto seriáli, budeme hovoriť o elektrických podvozoch na on-road a drift v mierke 1:10. Pri spaľovákoch alebo v off-rose môže byť situácia odlišná.

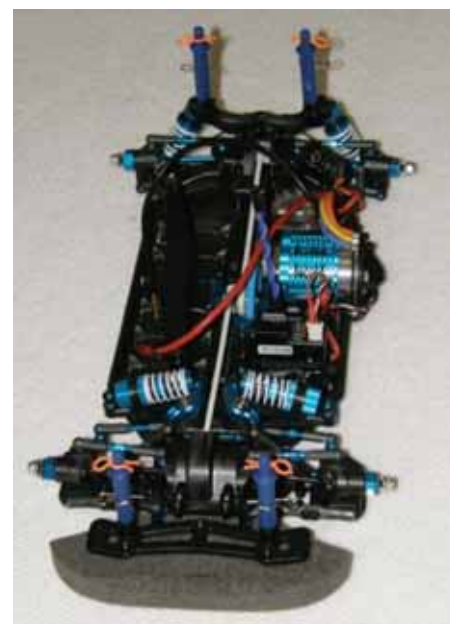
Ako vidno, hlboko na konci poľa sa nachádza Nikko. Je tam len preto, aby ste mali predstavu, kam by asi patrili tie celoplastové, vrzúkajúce a neupraviteľné hračky z hračkárstva. Za Nikkom nie je dlho-dlho nič a až potom sa objaví Carson a Ansmann. Títo výrobcovia

sú známi pomerne cenovo dostupnými, ale technicky nie až tak dotiahnutými podvozками, ako má ostatná konkurencia. Zväčša aj preto, že ich technológie sú len kópiou alebo napodobeninou japonských výrobcov. Obaja produkujú širokú škálu produktov, od RC spaľovákoch cez elektrické podvozky až po vrtuľníky. Nakupujú „brandované“ štandardné ovládače a pod ich logom tak nájdeme raz vydatený, inokedy nie veľmi kvalitný čínsky výrobok. Aj keď ich produktová škála je široká, zatiaľ som sa nestrelol s ich produktom, ktorý by oslnil a mohol sa zaradiť nad, či nebodaj aspoň do priemeru v tomto segmente.

V strede celého spektra RC modelov je však riadna tlačienka. Azda najsilnejším zástupcom v tejto oblasti je Tamiya. Dobrá známa firma vyrábajúca od jednoduchých základných modelov (TL-01, M-03) cez štandard (TT-01, TT-01D...), vyšší stred (TB-03, TA-05) až po špičkové modely radu TRF, ktoré smelo konkurujú popredným výrobcom TOP segmentu. Azda kvôli rôznej kvalite v nižších segmentoch ju niektorí jedinci zatracujú, ale nik nemôže značke Tamiya uprieť prvenstvo v tom, že predáva najviac modelov, je najrozšírenejšia a v našich končinách má najlepšie dostupné náhradné diely. Na tucty podvozkov existuje

nespočetné množstvo úprav, upgradeov a tuningových dielov.

V strede poľa sa nachádza aj výrobca HPI, ktorého kvalita lepších podvozkov síce prevažuje priemer značky Tamiya, no jeho základné modely sú ochudobnené o niektoré

možnosti, ktoré sú v Tamiya štandardom. HPI je však viac ako elektrickými podvozkami dobre známe spaľovákmi a ťažkými off-roadmi.

V skupine nájdeme ešte Kyosho, HotBodies a Yokomo, no všetci traja mierne predbiehajú Tamiyu a HPI aj vďaka celkovo vyššej priemernej kvalite a, žiaľ, občas aj cene. Tieto značky sú však ešte v segmente, ktorý je vhodný aj pre začiatočníka. Nečaká ho tam žiadne prekvapenie a ako vždy hovorím, vybrať zlé Yokomo je skoro nemožné.

Niekde tesne nad týmito značkami by sme mohli zaradiť Robitronic a Team Associated, slangovo nazývané aj Asso, ktorí len vďaka tomu, že sa sústreďujú na závodné on-road podvozky, neprodukujú štandardné autá (pod)priemernej kvality.

Nad nimi kralujú už len nepísaní králi on-roadu, TOP trieda medzi RC autami, Schumacher a X-ray. Šperky na kolesách v ich podaní sú ozaj skvostné, no pre začiatočníkov pomerne nevhodné. Príliš náročné a detailné možnosti

Nepreberné množstvo motorov v kombinácii s regulátormi ponúka širokú škálu tried pohonov. Základné modely, ako napríklad TT-01 alebo HPI Sprint, sa naproti tomu dodávajú s motorom a regulátorom (v závislosti od výbavy), lebo sa predpokladá, že zákazník nie je zatiaľ špecifikovaný a potrebuje taký obyčajný, bežný motor. Ten je zväčša slabý a aj menej skúsený užívateľ ho po pol roku jazdenia vymení za silnejší variant.

V základe rozlišujeme dva druhy motorov: uhľíkové (komutátorové) a bezuhľíkové (Brushless, alebo aj „striedáky“).

Výkon elektromotorov porovnávame pomocou takzvaného počtu vinutí, alebo inak závitov. Čím menej závitový motor, tým má vyšší výkon a maximálne otáčky. S tým však zákonite klesá krútiaci moment a jemnosť pri riadení. Základné motory dodávané do 1:10 stavebníc sú 27-závitové (Johnsson 540, nazývaný aj Stock) alebo občas o niečo silnejšie, 21-24-závitové. Najbližšia silnejšia trieda

nastavení zo začiatku nedoceníte a skôr budete zúfať nad krehkosťou po náraze a cenami náhradných dielov.

PS: Málokto zo začiatočníkov to vie, ale X-ray, špička v TOP triede, je slovenská firma z Nového Mesta nad Váhom! Exportujú do celého sveta a v mnohých smeroch udávajú trendy, či už v on-roade alebo buggy.

Z pohľadu začínajúceho driftera sú zaujímavé 3 firmy: Tamiya, HPI a Yokomo. Ak má niekto ambície jazdiť viac ako len občasne, mal by podvozky Carson a Ansmann preskočiť. Na hranie sú dobré, ale nič viac nečakajte. Rovnako neodporúčam začiatočníkom kupovať TOP triedu. Jednak kvôli cene a jednak pre už spomínanú náročnosť. Z Tamiye sú pre začiatočníkov vhodné modely TT-01 (vo všetkých variantoch, tzn. E, D aj R), pre mierne pokročilého, alebo driftera s ambíciami umiestniť sa v poli pretekov sú vhodné TB-03 a TA-05. Líšia sa však konceptom, keď TB používa na prenos kardan, zatiaľ čo TA má remienkový prevod.

Z produkcie HPI stoja za povšimnutie remienkový Sprint 2 a trochu menej prepracovaný kardanový E10. U Yokoma sa nedá neodporúčať typ MR4-TC, ktorý je asi najlepšie pripravený na drift battle zo všetkých menovaných, nakoľko celý koncept bol stavaný ako plnokrvný drift car. Ostatné sa driftovacími strojmi stali až po úprave základných modelov, ako napríklad Tamiya TT-01D, TB-03D (D ako Drift Spec) a HPI Sprint 2 Drift.

Čo sa týka elektroniky, je to odlišné model od modelu. Stredná a vyššia trieda modelov sa predáva bez motora a regulátora, nakoľko sa predpokladá, že každý do nového podvozku vloží presne taký pohon, aký si vyberie.

motorov sú 19-17-závitové, pod nimi 15-11z a ako najsilnejšie z uhlíkových motorov sa robia rôzne pod 10z. To sú však tak silné motory, že podvozky ako TT-01 majú problém ich zvládnuť a ich používanie vedie často k neopraviteľnému poškodeniu.

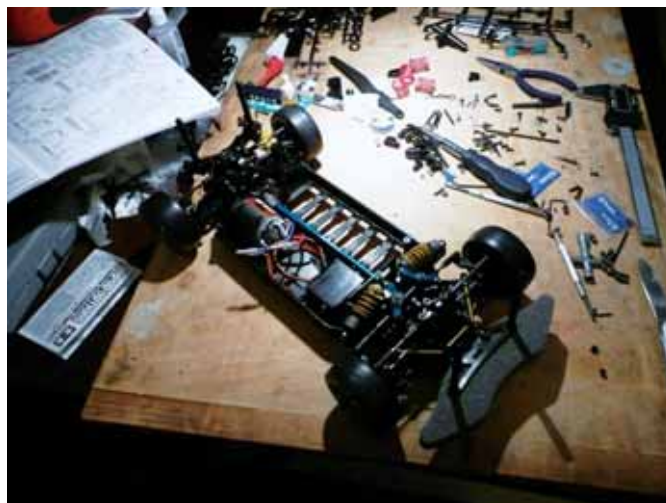
Brushless motory tiež udávajú počet závitov, no končia číslom x.5, takže poznáme najčastejšie 10.5, 8.5, 6.5 a pod. Pri strohom porovnaní maximálnych otáčok sa môžeme riadiť pravidlom, že počet závitov BL motora vynásobíme dvoma a dostaneme tak referenčné porovnanie k uhlíkovému motoru (BL 6.5 má max. otáčky na úrovni uhlíkového 13z). Neporovnateľne vyšší je však výkon BL motorov, vyššia účinnosť predlžuje životnosť baterky a ich krútiaci moment je o triedu vyšší. Nesporne najväčšou výhodou je však ich úplná bezúdržbovosť, keď sa netreba starať o stav uhlíkov a jediné, čo sa odporúča,

je z času na čas dotiahnuť skrutky tela motora, alebo ho občas prečistiť a premazať.

K motorom patria ešte aj regulátory, no tie sa vyberajú podľa typu motora. K uhlíkovým, prípadne BL motorom a s adekvátnou rezervou. Ak je udávané maximum regulátora 8z motor, neodporúčam bez dodatočného chladenia prevádzkovať daný regulátor s motorom na hranici. Ak chcete jazdiť na 8z motore, kúpte si radšej „regel“ bez obmedzenia, alebo min. do 6z. Táto investícia sa oplatí, lebo stratený

čas či prehratý súboj len vďaka prehriatemu regulátoru nepoteší asi nikoho. 🚩

Váš Šalát

Drift nie je strata kontroly - len iný spôsob riadenia!

Drift is not losing control - just a different way of driving!

RC DRIFT.sk
TEAM

www.rcdrift.sk